

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 listopada 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił T. R. prawa do emerytury pomostowej wskazując w uzasadnieniu, że nie spełnił on warunków przewidzianych w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664 ze zm.) bowiem nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych, po dniu 31.12.2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz wnioskodawca nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą. Do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie został zaliczony okres pracy od 1 I 2009 roku do 30 VI 2011 roku ponieważ zakład pracy nie zgłosił wnioskodawcy do ZUS jako pracownika wykonującego pracę w szczególnych warunkach lb w szczególnym charakterze.

Jednocześnie Zakład przyjął za udowodnione 41 lat, 6 miesięcy i 19 dni okresów składkowych oraz 2 lata 4 miesiące okresów nieskładkowych tj. łączny staż 43 lata 10 miesięcy i 19 dni. Staż w szczególnych warunkach/charakterze wyniósł 13 lat 5 miesięcy 14 dni.

/decyzja k. 15 plik II akt ZUS)

Od powyższej decyzji wnioskodawca złożył odwołanie wskazując, iż nie zgadza się z liczbą lat przyjętych przez organ rentowy jako okres pracy w szczególnych warunkach.

/odwołanie k. 3/

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 4/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił, co następuje:

T. R. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

Od 5 maja 2014 roku ubezpieczony jest zatrudniony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W., na stanowisku montera, w pełnym wymiarze czasu pracy

/zaświadczenie k.11 plik II akt ZUS/

Stosunek pracy nie został rozwiązany.

/okoliczność bezsporna, oświadczenie wnioskodawcy e-protokół z 10 IX 2020 roku 00:03:05/

W okresie od 8 sierpnia 1991 roku do 30 czerwca 2011 roku wnioskodawca zatrudniony był w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w A., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku dekarza. Pracodawca wydał odwołującemu świadectwo pracy w warunkach szczególnych, w którym zaświadczone, iż w ww okresie wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace dekarzkie, na stanowisku dekarza wymienionym w wykazie A dział V pozycja 9 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów oraz załącznika nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 1 lipca 1983 roku w sprawie stanowisk pracy resortu administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do niższego wieku emerytalnego oraz do wzrostu emerytury lub renty inwalidzkiej.

/świadectwo pracy k.9 i świadectwo pracy w warunkach szczególnych k.7 plik II akt ZUS/

W dniu 15 października 2019 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej.

/wniosek k.1-2 plik II akt ZUS/

Wnioskodawca udokumentował 41 lat, 6 miesięcy i 19 dni okresów składkowych oraz 2 lata 4 miesiące okresów nieskładkowych tj. łączny staż 43 lata 10 miesięcy i 19 dni. Staż w szczególnych warunkach/charakterze wyniósł 13 lat 5 miesięcy 14 dni.

/okoliczność bezsporna/

Przy ustaleniu stanu faktycznego Sąd oddalił wnioski dowodowe pełnomocnika wnioskodawcy o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków T. J. i Z. W. na okoliczność wykonywania pracy w warunkach szczególnych w okresie od 1991 roku do 2011 roku. Sąd był bowiem zwolniony od czynienia ustaleń faktycznych w tej materii wobec niespełnienia przez wnioskodawcę warunku rozwiązania stosunku pracy, który sam w sobie wykluczał przyznanie ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych sąd uznał, iż odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Warunki nabywania prawa do emerytury pomostowej określa ustawa z dnia 19 grudnia 2008 roku o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 664 ze zm.), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2009 roku.

Podkreślić należy, że ustawa o emeryturach pomostowych zastąpiła przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS określające zasady przyznawania emerytur w niższym wieku pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze nowymi regulacjami określającymi zasady nabywania wcześniejszych emerytur z tytułu tego rodzaju pracy. Najogólniej rzecz ujmując celem tej ustawy jest ograniczenie kręgu uprawnionych do emerytury z powodu pracy w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze do mniejszej liczby sytuacji uzasadnionych rzeczywistą koniecznością przejścia na emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w których oczekiwania osób, które rozpoczęły wykonywanie takiej pracy na starych zasadach, na wcześniejsze przejście na emeryturę powinny zostać zaspokojone. Ustawa ma charakter przejściowy, ograniczając prawo do uzyskania emerytury pomostowej do osób urodzonych po 31 grudnia 1948 r., które pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze

(w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS) rozpoczęły przed 1 stycznia 1999 r. (art. 4 pkt 5 ustawy). Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny emerytura pomostowa ma być „pomostem między dotychczasowym systemem z licznymi możliwościami przechodzenia na emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym i nowym systemem, w którym tego typu rozwiązania będą wyjątkiem” (uzasadnienie wyroku z dnia 16 marca 2010 r., K 17/09, (...) 2010 nr 3, poz. 21). Wskazany wyżej cel ustawy realizują w najbardziej widoczny sposób jej przepisy określające przesłanki nabycia emerytury pomostowej.

Zgodnie z art. 4 ustawy prawo do emerytury pomostowej, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1. urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.,
2. ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat,
3. osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn,
4. ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn,

5. przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS,

6. po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3,

7. nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Z art. 4 wynika, że jakkolwiek w świetle art. 4 pkt 2 i 5 w związku z art. 3 ust. 7 ustawy, do wymaganego przez ustawę stażu przypadającego przed dniem jej wejścia w życie, tj. przed 1 stycznia 2009 r., wlicza się okresy pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu zarówno art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jak i art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to właściwego ograniczenia do zamierzonego przez ustawodawcę kręgu osób uprawnionych do emerytury pomostowej dokonuje konieczność spełnienia przesłanki z art. 4 pkt 6. Wymaganie to spełnia zasadniczą funkcję eliminacyjną, ograniczając ostatecznie prawo do emerytury pomostowej do kręgu osób wykonujących pracę kwalifikowaną jako szczególną w rozumieniu art. 3 ust 1 i 3 ustawa o emeryturach pomostowych .

Możliwość uzyskania emerytury pomostowej przez osoby niespełniające warunku z art. 4 pkt 6 przewiduje art. 49 ustawy według którego prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1. po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2. spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3. w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Przytoczony przepis zmienia wymagania konieczne do uzyskania emerytury pomostowej dla osób niespełniających warunku z art. 4 pkt 6 ustawy, zwalniając je z konieczności wykonywania po 31 grudnia 2008 r. pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 tej ustawy, jednakże wprowadza w to miejsce wymaganie, aby ubiegający się o rozważane świadczenie spełniał w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2009 r.) warunek posiadania co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Warunek ten został jasno wyrażony, wynika wprost z literalnego brzmienia art. 49 pkt 3 ustawy i jest zgodny z jej celem.

Należy podkreślić, iż jedynie łączne spełnienie wszystkich przesłanek uprawnia do uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi, III AUa 1664/12). Innymi słowy niespełnienie jednej z przesłanek wymienionych w art. 4 cytowanej ustawy pozbawia wnioskodawcę prawa do emerytury pomostowej.

W niniejszym postępowaniu niesporne było, iż wnioskodawca, który wiek 60 lat osiągnął w dniu 18 października 2019 roku, udowodnił 43 lata 10 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych a także 13 lat,5 miesięcy i 14 dni okresów pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy wskazał, iż wnioskodawca nie spełniła warunków określonych w ustawie o emeryturach pomostowych, ponieważ po dniu 31.12.2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą.

Niespornym jest, że wnioskodawca nadal pozostaje w stosunku pracy z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W.. Tym samym już tylko z tego powodu nie mógł uzyskać prawa do emerytury pomostowej. Zgodnie bowiem z regulacją przywołanego na wstępie przepisu art. 4 pkt 7 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 roku, jednym z koniecznych warunków nabycia prawa do emerytury pomostowej jest rozwiązanie stosunku pracy.

Wobec powyższego, niezależnie od spełnienia bądź nie przez ubezpieczonego innych warunków określanych w art. 4 czy 49 ustawy o emeryturach pomostowych, pozytywne rozstrzygnięcie i dokonanie zmiany zaskarżonej decyzji nie

było możliwe. Zgodnie z brzmieniem cytowanego przepisu oraz w świetle jednolitego orzecznictwa "przesłanki nabycia prawa do emerytury na podstawie przepisów o emeryturach pomostowych muszą być spełnione łącznie. Oznacza to, że brak choćby jednego z tych warunków powoduje niemożność nabycia uprawnień emerytalnych" (wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt III AUa 252/12).

Analizowane pozostawanie przez ubezpieczonego w stosunku pracy stanowi samodzielną i negatywną przesłankę dotyczącą możliwości przyznania mu prawa do emerytury pomostowej. Brak spełnienia tej przesłanki, niezależnie od tego, czy inne się ziściły, czyni niemożliwym uwzględnienie żądania ubezpieczonego w zakresie przyznania wnioskowanego świadczenia, a ponadto czyni bezcelowym badanie spornej kwestii związanej z okresami pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Postępowanie dowodowe dotyczące tej okoliczności było zatem bezprzedmiotowe, bowiem jak wskazał Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 24 lutego 2016 r. (III AUa 476/15), brak spełnienia jednej przesłanki zwalnia sąd od rozpatrywania pozostałych warunków przysługiwania prawa do świadczenia, ponieważ w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sąd orzeka o prawie do konkretnego świadczenia (w tym wypadku o prawie do emerytury pomostowej), a nie o poszczególnych przesłankach ich przysługiwania. To oznacza, że sąd oddala odwołanie w przypadku niespełnienia chociażby jednego warunku przyznania świadczenia.

Podobne stanowisko wyraził również Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 6 grudnia 2013 roku (III AUa 524/13), w którym jednoznacznie wskazał, że sąd ubezpieczeń rozpoznający odwołanie od decyzji organu rentowego odmawiającej prawa do świadczenia rozstrzyga o prawie do konkretnego świadczenia, nie zaś o poszczególnych elementach składających się na to świadczenie. W sytuacji zatem, gdy ubezpieczony nie spełnia jednej przesłanki, brak jest podstaw do badania pozostałych przesłanek warunkujących prawo do emerytury.

Podsumowując, skoro ubezpieczony nie spełnił warunku, o którym mowa w art. 4 pkt 7 ustawy o emeryturach pomostowych, to badanie pozostałych przesłanek, na jakie wskazuje art. 4 lub 49 ww. ustawy, było bezcelowe. W związku z tym niemożliwe, a nie tylko bezcelowe, było uwzględnienie żądania strony odwołującej dotyczące zmiany zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że w spornych okresach ubezpieczony świadczył pracę w szczególnym charakterze. A co za tym idzie, kwestia jakie czynności faktycznie wykonywał wnioskodawca, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – która to okoliczność miała zostać udowodniona poprzez przyszłe wnioski dowodowe zgłoszone przez wnioskodawcę - nie miałyby w niniejszej sprawie znaczenia.

W konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 Sąd Okręgowy w Łodzi odwołanie oddalił.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy.

29 IX 2020 roku.